

Мой родны кут, як ты мне мілы!...
Забыць цябе ня маю сілъ!
Ня раз, утомлены дарогай,
Жыцьцём вясны маей убогай,
К табе я ў думках залітаю
І там душою спачываю.

Якуб Колас

Нарадзіўся я ў невялікім мястечку, якіх гэтак шмат было на Беларусі — у Негніявічах 4 ліпеня 1896 г. М-ка Негніявічы было тады валасным цэнтрам Наваградзкага павету, Менскай губэрні. На Беларусі ў залежнасці ад зъмены каланіяльной улады мняўся ѹ адміністратыўны падзел. Так, пры польскай ужо ўладзе, з 1921 г., Негніявічы належалі да Наваградзкага павету й Наваградзкага ваяводства. Пасля «падачы чы и Антонаушчына; Булгацкія Лычыцы, Поўшава й Малыя Лычыцы. Вёскі Малы Сялок, Падгурэ, Мілушава, Лаўрышава й Гнесічы знаходзяцца паасобку. Калісці вымененыя групы вёсак, як сіроты, із сваімі саламянімі стрэхамі, былі сцыснутыя вялікімі ашшарамі маёнткаў графа Храбтовіча: Негніявічы, Марысін, Адамполь і Косы Двор; Булгацкія Лычыцы, Мілушава, Фэліксава й Вярбалова належалі да паноў.

Гэткія маўткі, асабліва Храбтовічавы, былі паставлены ўзорна ў сэнсе агракультуры, і з аднаго боку, былі прыкладнымі аб'ектамі для сялянства, а з другога — зьяўляліся съветкамі сацыяльной несправядлівасці, што грасавала нятолікі ў Негнявіцкай воласці, але й на цэлым аблшчы Беларусі. Матарыяльны прыбыток гэтых маўткавых паноў ішоў не на карысць беларускага народа, а вывозіўся з нашага калоніяльнага краю. Ня дзіва таму, што Расейцы да першае сусьветнае вайны пашыралі ля-

Негнявіцька воласьць разам з суседнімі воласьцямі: Шчаркоўскай, Карэліцкай, Любчанскай і Гарадзішчанскай займае вельмі ўраджайнную ўсходнюю частку Наваградзкага ўзвышша, што з сваёю Замковою гарою ѹместам Наваградкам дамінуе над ваколіцай. Рака Нёман, што абмяжоўвае Негнявіцкую, Шчаркоў- першыя сусьветнае вайны пашыралі лягенду аб беднасці Беларусі, якая нібы зьяўляецца перашкодой да ейнае незалежнасці. Дабрабыт далёка меншых за Беларусь прыбалтыцкіх незалежных гаспадарстваў пасплю першай сусьветнай вайны поўнасцю зьніўляваў гэтае хвалішывае цверджаньне.

Сялянскія надзелы былі тут пераваж-

Саланкія надзелы былі тут пераважна па 4 маргі (паўтара морга раўняючы адні дзесяціне або, прыблізна, аднаму гектару) ворней зямлі й па 3 маргі сенажаці. Найменшыя надзелы былі па адным маргу ворнае зямлі й па адным маргу сенажаці. За некалькі дзясяткаў гадоў ад часу скасавання панічнын да першае сусьветнае вайны шмат надзелаў падзялілася ў выніку прыросту насељніцтва, і некаторыя жыхары змушаныя былі выяжджаць у Амерыку, а ў вапошнія гады — у Сібір на пасяленье. Часта ў ваднай хаце жыло па некалькі сем'яў пад дамінуючым кіраўніцтвам бацькі.

Прывязанасьць да свае зямлі й ахвота да працы на ёй — неадлучная рыса на туры беларускага селяніна. У Шчарсоўшчыне ня было ніводнага кавалачка зямлі, што ляжала-бы адлогам. Малазя-мельнасьць і бязъмерная цяга да ўласнае зямлі з кожным годам павышалі ейную цану, і перад першою сусьветнаю вайною дзесяціна добрае якасці каштавала навет больш за тысячу залатых рублёў. Імінам не залежіло, да чё табе менчы

Мястечка Негнявічы знаходзіцца амаль у цэнтры Негнявіцкай воласьці. Калі ўзяць радыюс у 6 км., дык амаль увесе аштар гэтае воласьці ўвойдзе ў плошчу круга з малымі адхіленнямі. М-ка Негнявічы ўтварылася на скрыжаваныні дарогаў паміж мястечкамі Любчам і Карэлічамі (у вадлегласці 10 км. ад іх) ды паміж Наваградкам (у вадлегласці 18 км) і Шчорсамі (6 км.). На гэтым малымі ашары паразмешчваліся сёлы й вёскі, што ў бальшыні спалучаны паміж сабой. На ашары Негнявіцкае воласьці знаходзяцца такія групы вёсак: Баярская й Пабрэзя; Старыя Негнявічы, Ду-

Цяжкайшая доля жанчынау, якія у апо-
працягу году аддавалі шмат часу на дог-
сні

Негнявічы -- мой родны кут

(У С П А М І Н Ы)

ва, м-ка Негнявічы й Паплава; Роскаш, Задвора, Харосіца, Падкасоёе, Аўдзевічы й Антонаўшчына; Булгацкія Лычыцы, Поўшава й Малыя Лычыцы. Вёскі Малы Сялок, Падгура, Мілушава, Лаўрышава й Гнесічы знаходзяцца паасобку. Калісці вымененыя групы вёсак, як сіроты, із сваімі саламянімі стрэхамі, былі съціснутыя вялікімі абшарамі маёнт- ляд і апрацоўку лёну. Трэба было палоць, рваць, абіваць, слаць або мачыць, церці, трапаць, часаць, прасці, ткаць, бляліць ды нарэшце, з палёгкай і задавален'нем складаць у кублы або ў купры гатовыя вырабы. Не дарма быў так пашираны звычай вечарніцаў, калі дзяўчата зьбіраліся ў прасторнай хаце даўгімі зімовымі вечарамі прасці кудзе- съпяшаліся выкарбысташа сілу сонечнага сяvtla й цяпла для папаўняння запасаў энергіі, што была патрачана ў зімовы часе. Нешта таемнае й магутнае адчувалася тады ў пушчы. Незадуважана ўглтай жыцьцёвай мітусні адбывалася заканамерная барацьба за існаваньне ўланцуту адвежнага эвалюцыйнага працесу.

сьцей і часьцей чуліся гукі цапоў пры малацьбе або праніка пры абіваньні жанчынамі лёну. Да Пакроў уся палявая праца канчалася ѹ гаспадары ўсю ўвагу зьвярталі на малацьбу, а жанчыны на апрацоўку лёну. Збліжаўся найбагацейшы час, калі ўсё збожжа было змалочана ѹ зерне ссыпаны ў съвірны або пасы ў сенях. Частка плёну прадавалася на пакрыцьцё выдаткаў, што неабходныя былі для куплі гаспадарскіх прыладаў ды наагул патрэбных рэчаў, каб быць прыгатаваным да зімовай пары.

Было-о няпоуна уяленье ао Шкар-
соўшчыне й шчарасуно паводля гэтага
апісання іхнага гадавога ўкладу жыцьця,
ня прыгадаўшы характеристных быта-
вых асаблівасцяў і традыцый.

Шчарусуны выдзяляліся сярод беларускага народу сваёю вопраткаю. Святочная вопратка была прыстасаваная да халоднае ѹ цёплае пары. Жанчыны наслід ўзімку ператыканыя спадніцы, вышываныя блюзы ѹ белы ў стан кажух з клінаватым ззаду каўняром ды закотамі на запясцях рук. Кажух падпяразваўся прыгожым саматканым поясам з кутасамі. Такая форма кажухоў была толькі ѹ шчарусуной і шылі іх рукамі спэцыяльныя краўцы. Яны хадзілі з хаты ѹ хату ѹ шылі ад позынай восені да вясны. На галаву жанчыны завязвалі спэцыяльную каляровую хустку — драпоўку з фрэндзлямі. У валасы пад хустку ўкладалася палойка лёну — накосьнік, каб лепей трymаліся рагі. Замужнія жанчыны накладалі на галаву пад драпоўку чапец, як адзнаку замужнасці. Чорныя чаравікі з высокімі хяляўкамі дапаўнялі ўбор. У цёплы час дзяўчата й маладзіцы хадзілі пераважана ѹ каляровых ператыканых спадніцах, хварухох ды гарсэтах, а старэйшыя жынчыны адзявалі часамі сярмягу ѹ стан з саматканага сукна.

Мужчыны таксама наслі белья ў стан кажухі з такімі самымі каўнярамі, але без закотаў на руках. Падплірваліся яны рамнянімі з ласінае выраблене скury. Нагавіцы шыліся з дамовага сукна. Паверх кажухоў, асабліва старэйшыя мужчыны, надзывалі белья з палатна халаты. Летнія нагавіцы шырокага пакрою шыліся з палатна.

Асабліва прыгожа выглядалі маладыя дзяўчыны й маладзіцы ў сваіх уборах. Гэтая прыгажосьць дэманстравалася ў сьвяточныя дні й на фэстах.

Шчарусны любілі павесляціца й паскаказы. Ня было сьвята, каб пасля службы ў царкве ня было ўладжана на сяле гуляньне. Скакалі тады пераважна шчарсоўскую «лявоніху», што складала-

ся з двух каленаў. У першым — хлоцы бадзёра хадзілі ў кругу пад павольную музыку з рознымі прыпейкамі й выглядалі сабе цяжчыны, якія стаялі наўкола гэтага кругу. Праз нейкі час кожны хлапец клікаў выбраную дзяўчыну і, калі ўсе пары былі ў камплеце, музыкант пад каманду «круці!» пачынаў борзда йграць другое калена лявоніхі, а пары ўтваралі адзіны жывы кругаварот. Лявоніхі скакалася з малымі перапынкамі гадзінамі. Скакалі таксама кадрыль і польку.

Як ахвоча зьбіралася моладзь на вяселлі сваіх сябровак і сябраў, каб ушанаваць і ўпрыгожыць яго скокамі й пе-

наваць і ўпрыгожыць яго скокамі й песьнямі!
(Заканчэнне на 3-яй бачыне)

Ценем лёгкім сълед вядзе.
Адным змахам па хусыніе
Твар адбіўся, бы ў вадзе.
Зраблю квачык з мархавеньня,
З розных ягад хварб націсну,
З грудзей вырву сноп пламеньня,
Крыві жывой каплю прысну.
І спрабую, мо змалюю
Нашу Касю, мо шчарую,
Вочы-неба, броў чарненъка,
Гараць шчокі, з губ маліны...
А мая-жаж ты міленъка!
Не спаткаць такой дзяўчыны!
З такім жарам, з такім спрытам,
А галоўка як-бы жытам,
Як пшаніцы каласамі¹
Залаціцца над грудзямі.
Доўгі косы вянком ўюцца,
Зубы белыя съмяюцца.
Стан цянюткі, як былінка,
Ну і Кася, ну, дзицінка!
Як чароўна, як багіні!
Як нарцыза, як юргінія
Як лялея на Дунаю,
Як пралеска сярод гаю
Цьвіце Кася на ўсю вёску
Зоркай яснай. Каб хоць крошку
Каб якіх яшчэ тры хварбы!
Ато скуча, мала барвы!
Мархавеньне ў руках мнецца,
Квачык мой на часыні рвецца.
Сіл ная стане гэтым летам
Змаляваці. Пайду съветам,
Мо больш хварбаў там націсну,
Мо ў артысты пэндзаль съвісну.
Вось тады то я спрабую,
Ўсіх, суседзі, вас змалюю!

(Далей будзе)

12

На нівах і ўзышишах беларускага слова

Л Е Т А

Ніва шуміць каласамі
Жыта сьпелага, аўса,
Ўся прыбрана васількамі,
Як дзяўчына да вянца.
Вецерчык па ёй гуляе,
Клоніць колас да зямлі.
Сонца зerne налівае,
Бусел клекча на гумні.
Гаспадар бяжыць з касою
На зялёну сенажаць,
Сьпяшыць выкасіць з расою,
Смаглей, гладчай траву съцяць.
Бабы мылоць, хусты рубяць,
Ш'юць сарочкі, хвартухі.
Чутно, ў лесе недзе трубяць,
Сочаць гнёзды пастухі.
Дзеци ў пасецы зъбраюць
Да казёмак пазямкі,
А ў грыбох дзяўке гукаюць:
«Сюды, хлопцы, дзяяцю!»
Дзен мінуў, прыціхлі хаты.
Вёска стала, як у сyne!
Хіба толькі кот калматы
Дзе на прыпечку зяхне,
Або дзедсталетні зь печі
Ракам лезе вады сьпіць.
Горб ад працы сеў на плечы;
Вочы слабы. Цяжка жыць!
Коліс дзед быў малайчынай,
Спрытным хлопцам у вёсцы слі
Першы ў тан ішоў зь дзяўчына
Мёд, гарэлку бойка піў.
А цяпер трасуцца руکі,
Галавы ня сутримаць.

«На печ, дзеду!» — крычаць унукі —
«Пара табе паміраць!»
А згляні на нашу вёску.
Увесь палетак аж гарыць!
Ласыне почлы ў жоўтым воску,
Як аўтар, так зігациць!
Як-бы з стужак, як-бы з кветак
Дыван пекны ткач заткаў,
Як-бы з руты ды нагетак
Букет красны май уклаў.
То ў дасэні, то у клеткі
У жывых хварбах б'еца ён.
Ну! ня людзі! Дальбо, кветкі!
Іх лісточкі даюць звон.
Хіба-ж гэта не ў палетак
Якім часам я папаў,
А ў гародчык з розных кветак,
Дзе артысты засываў.
І мо гэта не дзяўчыны
Гудуць лета над снапом,
А каліны ды маліны
Цягнуць ручкі за хмялём.
Бачу я, ідзе ігрышча,
Там вясёлы шчыры сымех.
Чую ѹскрыпку, дудка сьвішча,
У флейт дзымуюць, як у мех.
Лълецца песьня, бягуць тоны,
Аж душу на часці рве.
У барабны б'оць, у звоны,
Дрыжыцы колас. Серп аж пеніць,
Сыпле іскры спад зубоў.
Перавяслы руکі шчэмяць,
Сноп скакаць ісьці гатоў.
Вось ігрышча, то ігрышча!
Нат і копы пайшлі ўтан.
Ім у тахту пожня сьвішча,

Падцінае барабан.
Неба гледзячы зъясьнела,
Морам чыстым разылілось,
Так як люстра пасінела,
З сонкам ясным абнялось.
Лес махае галавою;
Дуб нахмарыўшыся сьпіць,
Вольха шэпча зь ляшчыною,
Беразынік кусты съмяшыць.
Мухаморы, як жаўнеры,
Ля дарогі сталі ў рад,
Жарам гараць іх каўнеры,
Шапкі блішчаць у судад.
Баравік — грыб над грыбамі —
Аб пень съпёрся, злы стаіць.
Робіць суд ён над братамі,
Годзіць, просіць, згодна жыць.
Суравежкі з казълякамі
Вядуць сварбу ў добры лад.
З страху рыхык з масълякамі
Ў мох зашыща быў-бы рад.
Птушак шчогад ўсюды мее,
Па лісточках ўверх бяжыць,
То стужэе, то слабее,
То на голылі заскрыпіць.
Мушу ўзяцца да работы,
Мушу мець мазоль на знак,
Мушу ліць і я так потыв,
Каб пазналі, што сваяк.
Дайце, жнейка, серп займісты
Дайце гострую касу.
Зъямуту зь нівы хлеб зяністы
З травы белую расу.
Дайце хусту мне пікову,
Кіньце беленъкі хвартух,
Зраблю хварбу я цянёву,
Вас змалюю ў вадзін дух.
Толькі шкода: хварб замала,
Трудна будзе рысаваць,
Нямаш такой, каб блішчала,
Нямаш пэндзля, дзе дастаць,
Што маршчынкай павучынне

Зъ беларускага жыцьця

У АЎСТРАЛІ

У суботу 30.6.56 у месце Пэрт вэтераны Заходніе Аўстралій ўрачыста адзначылі 14-я ўгодкі перадчаснае съмерці нашага Песьняра Янкі Купалы.

У адпаведнае прыбранай залі сабраліся ветраны й госьці. Айцец Барыс Ка-менскі адслужыў малебен, па заканчыні якога старшыня Аддзелу, прывітаўшы прысутных, перадаў слова спіру А. М., які ў сваім рефэрэсе падрабязна акреяўші жыцьцё й творчасць пасты.

Акадэмія закончылася адсыпваньнем нацыянальнага гімну.

Прысутны

*

28.7.56 г. у Пэрт (Заходнія Аўстралія) адбыўся надзвычайны зезд сяброў аддзелу Задзіночаныя Беларускіх Вэтранаў у Пэрт, скліканы ўпраўленем гэтага аддзела з мэтай разгледу справы сама-вольнага супрацоўніцтва старшыня Галоўнага Кіраўніцтва Задзіночаныя Беларускіх Вэтранаў у Аўстраліі і Новай Зэляндыі сп. Даната Яцкевіча з зарубежніцкай вайсковай арганізацыяй Б. В. Ф.

Перагледзеўшы ўсю карэспандэнцыю сп. Яцкевіча і ўправы Аддзелу, зезд аднаголосна пастановіў:

1. Супрацоўніцтва сп. Яцкевіча з Б. В. Ф. з'яўляецца парушэннем статуту ЗВВ.
2. Парваць суднісці ды адміністрацыйнае падпрадкаўаньне з Галоўным Кіраўніцтвам ЗВВ.
3. Заснаваць самастойную арганізацію пад назовом «Задзіночаныя Беларускіх Вэтранаў у Заходнія Аўстралія».

4. Выслапць заяву Галоўнаму Кіраўніцтву ЗВВ, сп. ген. Кушалю, з вышыні успомненых пастановім ды прасіць іх зацьвярдзіць.

5. Даскомішнія ўправа аддзелу мае пераніць авазкі ўправы Задзіночаныя Беларускіх Вэтранаў у Заходнія Аўстралія.

6. Паведаміць дасмолешнія старшынё ЗВВ у Аўстраліі і Новай Зэляндыі сп. Д. Яцкевіча аб пастановках зезду.

Вэтран

НАМ ПІШУЦЬ З АЎСТРАЛІІ

12 жніўня сёлета ў Мельбурне адбыўся сход беларускага актыву, на якім разглядалася справа набыцца Беларускага Дому ў Мельбурне, а таксама Беларускага Культурна-Асьветнага Таварыства. На 9 верасьня склікаецца агульны сход Беларусаў у Мельбурне, які ў выніксе адпаведнага пастановы адносна вышэй спомненых справаў.

...Справа зданыне д-ра Варбіцкага, што друкавалася ў «Бацькаўшчыне», вельмі актуальнае ў выніксе шмат речай.

М. Н.

БЕЛАРУСКАЯ ПІЛЬГРЫМКА

(З жыцьця беларускага калёні ў Чыкале)

Жыцьцё беларускага калёні ў Чыкале апошнім часам робіцца непараўнаным больш рухлівым і цікавішым. Праўда, з немалымі цяжкасцямі, але паступова ёсё-ж пачынаюць зъмянчаніца, сцірца некаторыми «вострыя» пытаніні, даречы кожучы, зусім не прынцыпавага, а больш сямейна-бытавага парадку. Беларуская калёні можа ціпер навет пахвалицца некаторымі фактамі ў сваіх дзейнасцях.

Надзвычай удала, зь вялікім палітычным і мастацкім рознансам быў адсъятваніе дзені 25 Сакавіка, што сабраў быў нябываючую дасюль колькасць публікі; пасябрóўску прайшла вечарына ў запіл пры царкве с. Алёйзіно; прыемнае і незадзіночнае ўражанье пакінула па сабе вечарына беларускага клўнідзкага моладзі, якая на глядзячы на адлегласць, гуртам наведала нашу чыкаскую калёні, паказашы выразную перавагу згуртаванага асяродзьдзя неаднагородзанага людзкою масаю.

Апошнія падзеі з беларускага жыцьця тут — масавая беларуская пільгрымка ў манаstry савітога Пракопа, што заходзіцца 30 км. ад Чыкала (Lisle, Illinois) была асабліва вартаснай, спадчынай ў сабе рэлігійна-маральнага і палітычна-грамадскага рысы. Яна была радасным летнім зялёнім съявітам, якое сваёй іскравасцю і весільсцю нагадала Сёмуху на Бацькаўшчыне.

Манаstry с. Пракопа быў заснаваны чэскімі манаҳамі-бенедыктынцамі прыблізна 55 год тому. Зь невялікага вяскоўскага фармас быў ператварыўся ў вялізарную гаспадарку з 800 акрамі зямлі: нізамі, садамі, паркам, гародамі, пчолнікамі. Працуаць тут таксама і навучальны установы: гімназія, каледж, духоўная семінарыя, жывуць сотні манаҳаў; пабудавана колькі церквай і капліцаў. Жыве тут і адзін беларускі съявітар, ма-двара, і там пачынаць новае жыцьцё ў

нах, выкладчык у навучальных установах філозофска-тэалагічных дысцыплінаў. Гэта — айцец Іоан, шчыры Беларус і чалавек надзвычай добрага сэрца.

Стараньнямі а. Іоана была навязана лунасьць Беларусаў Чыкага з манаstryром с. Пракопа, якім цікавіцца я. а. абат. Дзяячоўчы а. Іоан, некоторыя з беларускае моладзі маюць тут стыпені, і такім чынам знаходзіцца на добрым шляху ў сваю будучыню. У гэтых вось манаstry і была наладжаная 12 жніўня беларуская пільгрымка.

Нарв'е было чудоўнае з самага ранняня, калі аўтобусам і на сваіх собскіх аўтамабілях выяжджаў ў Лайл (Lisle). Народ сабраліся больш за 200 асоб: дарослья, моладзь, дзеці.

А 10-й гадзіне началася літургія, адслужаная вельмі ўрачыстасцю пад прыгожыя моладыя съпевы нашага хору. Пасыль літургіі манаstryrom быў наладжаны супольны абед, на якім беларускую грамаду ў гасціцэй-Амэрыканцаў вітаў сам абат. Ён сказаў шчырае слова, у якім запэўніў Беларусаў у сваёй дзяламозе беларускай рэлігійна-грамадскай справе. Пасыль абеду прыемнае адпачывалася на ўлоніні прыроды пад музыку ў съпевы беларускае моладзі. Бы-

ло навязана шмат знаёмстваў з прафесарамі і манаҳамі манаstry, праведзенію шмат цікавых гутарак.

Калі падвечар з далінікі паказаўся аўтобус звортнага рэйсу, нікому не хадзелася разыўвіцца з гэтай прыемнай мисыніцай.

Незадзіночны дзень правялі Беларусы Чыкага на сваёй пільгрымкі.

Шчасці Божа гаспадаром за гасцініць!

*

ГАТУЮЦЬ КНІЖКУ З ХВАЛЬШЫВЫМ ДАДЗЕННЫМ ПРА БЕЛАРУСЬ

Із Саўт Рэйвону (ЗША) паведамляюць, што др. М. Шчорс манащца выдаць кніжку пра Беларусь — коштам аднае ўкраінскае арганізацыі. Да кніжкі гісторыю Беларусі апрацаўшы др. М. Шчорс, правас. Л. Галяк, культуру У. Сядура, эканоміку Ўкраінэц Трэмбіцкі (нізамідама ў украінскіх наўуковых калах). Яшчэ канчальна не ўстаноўлена, ці ў кніжкі будуть паказаныя этнографічныя грэнцы Беларусі; калі грэнцы будуть паказаныя, дык хвальшывы або толькі часткава. Калі-б на паўдні былы паказаныя грэнцы, дык яны Палесься да Беларусі не абымуць.

Фехтаваныне

Бокс

Клясычнае змаганье

Стральба кулявая

Самакатны спорт

Вясільны спорт

Лёгкая атлетыка

Цяжкая атлетыка

Воднае поле

Плаваныне

Скаканыне ў ваду

Стэндавая стральба

У паняволенай Беларусі

Спартакіяды народаў СССР

У Маскве ад 5 да 16 жніўня адбывалася Спартакіяды народаў СССР, у якой, паводле паведамлення ТАСС, узяло ўдзел звыш 40 нацыянальнасцяў. У фінальных змаганьнях Спартакіяды ўзялі 9.244 спартсмены. У праграму Спартакіяды ўваходзілі змаганіні ў 21 відзе спорту.

Згодна з афіцыйнымі паведамленнямі, вынікі афіцыйных месцы калектыўнай ў ўсёй праграме Спартакіяды наступныя: РСФСР (Масква) 1-е месца (471 пункт) РСФСР (зборная вобласць)

2-е месца (434 п.)

РСФСР (Ленінград) 3-е месца (412,5 п.)

Украіна 4-е месца (396,5 п.)

Грузія 5-е месца (385,5 п.)

Эстонія 6-е месца (317 п.)

Беларусь 7-е месца (290,5 п.)

Вось месцы, якія занялі каманды Беларускіх ССР у пасобных відах спорту на Спартакіядзе Народаў СССР:

Фехтаваныне

Бокс

Клясычнае змаганье

Стральба кулявая

Самакатны спорт

Вясільны спорт

Лёгкая атлетыка

Цяжкая атлетыка

Воднае поле

Плаваныне

Скаканыне ў ваду

Стэндавая стральба

Футбол

Гімнастыка

Валейбол — жанчыны

Валейбол — мужчыны

Змаганыне вольнае

Тэніс

Баскетбол — мужчыны

Баскетбол — жанчыны

Сучаснае пляціборства. Каманда на выканала заліковых вымогаў праграмы Спартакіяды і атрымала нуль пунктаў.

У коннім спорце БССР на выставіла ўдзельнікаў і атрымала нуль пунктаў.

На маргінэ адбытае Спартакіяды народаў СССР хадзелася-б адніміць адну вельмі характэрную дэталь.

Вось-ж, на глядзячы на тое, што гэта была г. зв. Спартакіяды народаў СССР — масківі — з ленінградцамі папалі таксама ў савецкія «народы». Справа яясна: роўнаму «старшынам брату» мала аднаго першага месца — трэба мец аж трэх, трэба быць раўнайшым сярод роўных...

4 Апошнім часам бальшавіцкая прапаганда па лініі ствараныя ўражаныя аб лікідзованы нацыянальнае дыскримінаціі ў крамлёўскай імперыі, пачала

6 даволі часта падаваць голас супраць рапейскага шавінізму. Але шавінізм гэты,

6 падшытвы хвараблівым нацыянальным

7 самалюбствам і самахвальствам, вылез

7 як нельга выразней на... спартыўнай

7 пляцоўцы.

A. B.

З запісак „Наезніка“ Давыда Ісаакавіча

(«Звязда», 1. 8. 56)

«Люты 1955 году. Уеўся ў піяночку промкамбінат. Лёгка сказаць — падымаі на ногі падпрымество, а як? Другі гнуч — на тое